

ОТЧЕТ за дейността на Изпълнителния съвет на ФОНД "НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ" за 2016 г.

През 2016 г. Изпълнителния съвет на ФНИ е провел 44 (29 присъствени и 15 не присъствени). От бюджета на ФНИ за годината, 15 193 000 лв., по данни на Дирекция Финанси на МОН, не са оползотворени 9 881 лв. Така беше преодоляна негативната тенденция значителна част от бюджета на ФНИ да не се изразходва и да се връща в първостепенния разпоредител. През 2014 и 2015 г. не са изразходвани съответно 42 и 65 % от бюджета, докато за 2016 г. този процент е 0.07 %. Макар бюджета на ФНИ за 2016 г. да беше намален спрямо 2014 и 2015 г. съответно със 7.8 и 2.8 млн. лв, средствата, използвани за финансиране на проекти са повече от тези през предходните две години.

Изпълнение на бюджета на ФНИ за последните три години.

През годината ИС е приел Насоки и документи към тях за пет типа конкурси – за фундаментални научни изследвания, за научни изследвания на млади учени, за Българска научна периодика, за конкурси по двустранно сътрудничество и пет документа „Специфични условия“ по конкурси за двустранно сътрудничество с различни държави. Насоките са съгласувани с Министерството на финансите по отношение на държавните

помощи. Основните параметри на конкурсите, броя на подадените и на одобрените проекти и на сумите за финансиране са представени в Таблица 1. В таблицата са посочени и задължения на ФНИ за 2017 и 2018 г. произтичащи от тези конкурси.

Таблица 1. Основни параметри на конкурси, обявени от ФНИ през 2016 г., както и на задължения по тях за 2017 и 2018 г.

Конкурс	Общ прогнозен бюджет за конкурса	Брой подадени проекти	Брой проекти, одобрени за финансиране	Сума за финансиране за 2016 г.	Сума за 2017 г.	Сума за 2018 г.
Фундаментални изследвания	18 000 000	528	173	4 874 025	4 989 025	9 863 050
Млади учени	800 000	59	43	780 021	39 780	-
Научна периодика	350 000	94	55	270 480	91 460	-
КОСТ		26	22	642 600	0	-
Международни форуми	128 000	28	21	107 860	89 471	-
Двустранно – Китай	426 000	30	16	174 295	256 116	0
Двустранно – УАФ	60 000	8	4	0	34 689	34 689
Двустранно – Франция	240 000	32	-	0	118 456	118 456
Двустранно – Русия	250 000	81	-	0	125 000	125 000
Двустранно – Австрия	350 000	25	-	0	175 000	175 000

В края на 2015 г. и началото на 2016 г. приключиха първите етапи на проектите по конкурса за научни изследвания от 2014 г. Подадените научни отчети бяха разгледани от ПНЕК и оценители и ИС прие научни оценки на отчетите. По постъпили възражения срещу оценките бяха поискани становища от допълнителни експерти и в по-голямата част от случаите оценките бяха променени. Значително забавяне за продължаване на проектите за втори етап беше предизвикано от одита на финансовите отчети и изясняване на начина

за отчитане на разходите за дългосрочни материални активи (ДМА). За преодоляване на забавянето с одита на финансовите отчети, ИС взе решение за даване на възможност за провеждане на одита от външни експерти – регистрирани експерт-счетоводители, което ускори значително процедурата. За изясняване на въпроса с ДМА беше поискано становище от Министерството на финансите и след получаване на становището беше взето решение по въпроса от ИС. На основание на решението 87 от проектите от конкурса бяха продължени за втори етап и бяха финансирани с 6 095 677 лв. (Таблица 2). За проектите, получили оценка отличен бяха преведени сумите, предвидени първоначално за втория етап, а за проектите, получили оценка по-ниска от отличен сумите за вторите етапи бяха намалени с коефициент в съответствие с оценката. За финансиране през 2017 останаха проекти, за които срокът на изпълнение на първия етап е удължен и отчетите са подадени по-късно.

През годината бяха финансирани и проекти по конкурса за двустранно сътрудничество със Словакия, проведен през 2013 г., както и втори етапи на двустранни проекти с други държави по конкурси, проведени през предните години. Бяха финансирани и два проекта във връзка с ЦЕРН и платена част от членския внос за съответния експеримент за 2016 г. Останалата част от членския внос ще бъде платена през 2017 г.

Поради недостиг на средства, не бяха предоставени средства за последния транш на проектите по конкурса за Държавните университетски научни комплекси.

Таблица 2. Конкурси от предишни години.

Конкурс	Брой финансирани проекти през 2016 г.	Обща сума за финансиране за 2016 г.	Максимална прогнозна сума за 2017 г.
Фундаментални изследвания – 2014 г. – втори етап	87	6 095 677	2 024 843
Двустранно – Словакия	13	65 840	65 840
Други двустранни	28	384 123	
ЕРА-НЕТ	1	110 602	450 000
ЦЕРН, вкл. членски внос	2	383 720	244 000

През 2016-та година, ИС на ФНИ взе решение за участие в седем международни програми за транснационално научноизследователско сътрудничество на Мрежата на

европейското научноизследователско пространство ERA-NET и други програми, съфинансирани по програмата Хоризонт 2020. Транснационалните инициативи, в които ФНИ се включи са следните:

1. Европейска програма за транснационално научноизследователско сътрудничество в областта на биологичните храни и земеделски системи - CORE Organic ERA Net Cofund
2. Европейска програма за транснационално научноизследователско сътрудничество в областта на квантовите технологии - QuantERA ERA Net Cofund
3. Европейска програма за подкрепа на транснационално научноизследователско сътрудничество в областта на бъдещи и нововъзникващи технологии Graphene Flagship и Human Brain Project - FLAG ERA II
4. Европейска програма за подкрепа на транснационално научноизследователско сътрудничество в областта на информационните и комуникационни науки и технологии - CHIST ERA III
5. Европейска програма за подкрепа на транснационално научноизследователско сътрудничество между държавите-членки на Общността, асоциираните държави-членки и Руската Федерация ERA net RUS Plus
6. Оперативна програма за трансгранично сътрудничество „Черноморски басейн 2014-2020“
7. Европейска програма за подкрепа на транснационално научноизследователско сътрудничество в областта на материалознанието и инженерните науки – M - ERA NET II.

Поради забавянето с финансовите одити на проектите през 2016 г. бяха приключени само три договора от предните години. За ускоряване на финансовите одити ИС взе решение за възможност за осъществяване на финансови одити и на финансовите отчети и на тези договори от външни регистрирани експерт-счетоводители. Освен това беше поискано съдействие от МОН за подпомагане на тази дейност на ФНИ, за да бъдат одитирани и приключени договорите от предни години.

Таблица 3. Приключили договори

Конкурс	Брой решения за приключване на договора	Обща сума на приключените договори (изразходвани средства)

Развитие на научната инфраструктура – 2009	1	438 458,50
Фундаментални научни изследвания – 2014	2	191 897,20

През годината към ИС работиха 7 ПНЕК по научни области и по двустранно сътрудничество. За провеждане на конкурсите бяха избрани и 10 ВНЕК по научни области, една по двустранно сътрудничество и една за програмите за съфинансиране по КОСТ и по организирането на научни конференции в България. Оценяване на проектите по конкурсите, обявени през годината, беше направено по реда на новия Правилник на ФНИ като в Таблица 4 е представен броя оценители, участвали в оценяването на подадените проектни предложения. След запознаване на ръководителите на проектни предложения с научните оценки на проектите във ФНИ постъпиха възражения и подалите възражения бяха поканени на среща. Въз основа на обсъждането и на предложения от ВНЕК, ИС предложи на министъра на образованието и наука 3 промени в Правилника на ФНИ.

Таблица 4. Брой оценители по конкурсите на ФНИ, проведени през 2016 г.

Научна област	Общ брой оценители	От тях от чужбина
Двустранно – Китай	58	19
Двустранно – УАФ	14	0
Двустранно – Франция	62	20
Двустранно – Русия	156	22
Фундаментални изследвания и Млади учени	450	146
Научна периодика	215	0

Въз основа на промените в ЗНИИ и новия Правилник на ФНИ беше проведен конкурс за определяне на управител на ФНИ, по който постъпиха 4 кандидатури. В резултат на конкурса за управител беше определен проф. Веселин Брезин, който встъпи в длъжност от края на септември 2016 г.

Като обобщение - на заседанията на ИС са взети решения за:

- приемане на документи или на изменения в тях - 9 бр. (правилници – 1, меморандум – 2, указания – 2, процедури – 2, правила – 2).
- за приемане на проекти или окончателен вариант на Насоки и други документи по конкурсите – 5 и 5 бр. специфични условия
- за обявяване на конкурси – 10 бр.

- за определяне състави на ВНЕК;
- за приемане на класиране и финансиране на проекти – 23 бр.
- за приключване на проекти – 3 бр.
- за участие в двустранни или международни програми.
- решения за процедури по договори и промени по индивидуални договори – 377 бр.
- във връзка със съдебни дела – 4 бр.